

Egészségügyi Minisztérium

„Szolgálati titok!”
„Titkos!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Vízvári László

A minősítő beosztása: főigazgató

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2009. április 3.

I sz.

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdésekben.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámu kérdezek (kizáró jellegűek). Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
Pontszám:

1. Nevezze meg latinul az alábbi szerveket!

5 pont

- szív - *cor*
- máj - *hepar*
- gyomor - *gaster*
- tüdő - *pulmo*
- lép - *lien*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. Határozza meg a szövet fogalmát!

2 pont

Az azonos alakú, azonos működésű sejtek összességét, a hozzá tartozó sejtközötti állományukkal együtt szövetnek nevezik.

(Helyes válasz esetén 2 pont adható!)

3. Húzza alá az alábbi felsorolásból a jóindulatú daganatokat!

2 pont

- papilloma
- sarcoma
- lipoma
- myoma
- carcinoma
- osteoma

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

4. Sorolja fel a hasizmok fajtait!

4 pont

- *egyenes hasizom*
- *külső ferde hasizom*
- *belső ferde hasizom*
- *haránt hasizom*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. Írja le az izomműködés élettanával kapcsolatos fogalmakat!

2 pont

Küszöbingер: *minimális ingererősség, melyre az izom összehúzódással válaszol.*

Kontrakció: *egy izomrost összehúzódása.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. Ismertesse a csonthártya (periosteum) feladatát!

3 pont

- *biztosítja a csont vér- és idegellátását*
- *biztosítja a csont vastagságbeli növekedését*
- *elősegíti a törés utáni gyógyulást*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. Húzza alá a nagyvérkör ereit az alábbiak közül!

2 pont

- aorta
- arteria pulmonalis
- vena pulmonalis
- vena cava inferior

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. Ismertesse a mandulák feladatát!

2 pont

- *helyi védekezés*
- *immunvédekezés a lymphocita termelés révén*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.* Soroljon fel öt /5/ lehetőséget a szívinfarktus megelőzésére!

5 pont

- *dohányzás elhagyása*
- *mozgásszegény életmód megváltoztatása*
- *koleszterinszegény táplálkozás*
- *magasvérnyomás kezeltetése*
- *cukorbetegség kezeltetése*
- *hajszolt életmód megszüntetése*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Húzza alá a gátor üregben (mediastinum) elhelyezkedő szerveket!

3 pont

- <u>szív</u> - tüdők - máj - <u>aortaív ágai</u> - hörgők	- <u>nyelőcső</u> - <u>fő nyirokér</u> - <u>bolygóideg (nervus vagus)</u> - <u>csecsemőmirigy</u> - pajzsmirigy

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

11. Húzza alá az alábbi felsorolásból az emésztőrendszer alsó részének szakaszait!

2 pont

- vakbél
- éhbél
- szigmabél
- végbél
- patkóbél
- haránt vastagbél
- csípőbél

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

- 12. Párosítsa a megadott betegségekhez tüneteket! 3 pont**
Írja a megfelelő betegség mellé jellemző tüneteinek sorszámát!

1. éles fájdalom a deréktájón
2. szemhéj, arc, kéz oedemája
3. magas vérnyomás
4. gyakori, fájdalmas vizelés
5. a fájdalom a comb belső oldalára, illetve a herékbe,
vagy a nagyjakakba sugárzik
6. a vizeletben fehérje jelenhet meg

vesekövesség: ...1, 4, 5...

glomerulonephritis acuta: ...2, 3, 6...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

- 13. Határozza meg a légzőrendszer feladatát! 2 pont**

*A szervezet gázcserejének biztosítása: az oxigén felvétele
és továbbítása, a CO₂ leadása.*

- 14. Párosítsa a felszívódás helyét a megfelelő tápanyaggal! 3 pont**
Írja a számokat a megfelelő helyre!

1. víz felszívódása	4. ásványi anyagok felszívódása
2. zsírok felszívódása	5. szénhidrátok felszívódása
3. nincs tápanyag felszívódás	6. fehérjék felszívódása

Gyomorban: ...3...

Vékonybélben: ...2, 5, 6...

Vastagbélben: ...1, 4...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

15.* Ismertesse a májzsugorodást (cirrhosis hepatis) az alábbiakban megadott szempontok szerint! **5 pont**

Lényege:

a májsejtek pusztulásával járó krónikus betegség

Oka: Írjon kettőt /2/!

- alkohol
- fertőzés
- epeutak, epehólyag idült gyulladása

Tünetek: Írjon hatot /6/!

- haspuffadás
- nyomásérzékenység a jobb bordaív alatt
- testtömeg csökkenés
- fakó, enyhén sárga bőr
- bőrviszketés
- hasvízkór
- bőrön csillag alakú értágulatok
- tág vénás hálózat a hasfalon
- nyelőcső varix repedés

(Lényegére: 1 pont; okaira, tüneteire: 0,5-0,5 pont adható!)

16.* Nevezzen meg három /3/ kiválasztást végző szervet! **3 pont**

- tüdő
- vesék
- bőr
- belek

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Húzza alá a felsoroltak közül azokat az alkotórészeket, amelyek a végleges vizeletben élettanilag megtalálhatók! **2 pont**

- <u>kreatinin</u> - <u>húgysav</u> - bilirubin - <u>urobilinogén</u>	- cukor - fehérje - <u>karbamid</u>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

18.* Határozza meg az alábbi vesebetegségek lényegét! 4 pont

Krónikus urémia:

- *a veseállomány súlyos csökkenése következtében a vese működésének teljes beszűkülése*

Vesekövesség:

- *a vese üregrendszerében különböző oldott sók kő formájában kicsapódnak, innen a húgyvezetékbe, illetve a húgyhólyagba jutva akadályozhatják, vagy teljesen elzárhatják a vizelet útját*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

19. Ismertesse a méh falának rétegeit magyarul vagy latinul! 3 pont

- *külső, hashártya által borított réteg (perimetrium)*
- *középső izomréteg (myometrium)*
- *belső nyálkahártya réteg (endometrium)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. Határozza meg a terhesség időtartamát napokban és a szülés várható időpontjának kiszámítását a Naegele-módszer alapján! 2 pont

Időtartam: *280 nap*

Naegele-módszer: *az utolsó menstruáció első napjához hozzáadunk 7 napot, majd visszaszámolunk 3 hónapot*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21.* Soroljon fel a prosztata megnagyobbodás tünetei közül hármat /3/! 3 pont

- *vizelési nehézség (a vizeletürítés nehezen indul meg)*
- *gyakori vizelési inger*
- *vizeletcseppegés*
- *éjszakai vizelés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. Sorolja fel a mellékvese velőállományának hormonjait! 2 pont

- *adrenalin*
- *noradrenalin*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23. Írja le a calcitonin hatását! 2 pont

- *gátolja a Ca csontokból való felszabadulását*
- *megakadályozza a vér magas Ca szintjének kialakulását*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.* Ismertesse az acromegaliát a megadott szempontok szerint! 6 pont

Oka: *a növekedési hormon túltermelődése a fejlődés befejezése után*

Tünetei: Írjon nyolcat /8/!

- *a csontok végi részének növekedése*
- *arckifejezés eldurvulása*
- *orr megnagyobbodása*
- *lábujjak, kézujjak meghosszabbodása*
- *szexuális aktivitás csökken*
- *rendszeresen menstruáció*
- *nagy nyelv*
- *durva tapintatú bőr*
- *púposág*

(Okra: 2 pont; tünetekre: 0,5-0,5 pont adható!)

25. Sorolja fel az idegszövet működési egységének (neuron) fő részeit! 4 pont

- *idegsejt*
- *plazmanyúlványok*
- *tengelyfonal*
- *végfácska*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26.* Határozza meg a szinapszis fogalmát és feladatát! 2 pont

Fogalma: *két idegsejt találkozásánál található összeköttetés, az ingerületátadás helye*

Feladata: *itt történik az ingerület átadása egyik idegsejtről a másikra az ingerületátvivő anyagok (neurotranszmitterek) segítségével*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

27. Írja le az alábbi orvosi kifejezések magyar megfelelőjét! 4 pont

- paralysis: *izomerő kiesése, bénulás*
- aphasia: *beszédzavar*
- tremor: *remegés, akarattól független mozgás*
- hypokinesis: *kórosan csökkent mozgástevékenység*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

28. Húzza alá az alábbiak közül a belsőfűl részeit! 2 pont

- dobüreg
- csontos labirintus
- hallócsontok
- hártyás labirintus
- dobhártya

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

29. Nevezze meg az alábbi érzékszervek receptorait! 5 pont

fül (hallás): *Corti-szerv*

fül (egyensúlyozás): *szőrsejtek a hártyás labirintusban*

szem: *csapok, pálcikák*

orr: *szaglóhám sejtek*

nyelv: *izlelőbimbók*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

30.* Sorolja fel a szürkehályog (cataracta) kialakulásának lehetséges okait! Írjon hatot /6/! **3 pont**

- az anya terhesség alatti vírusfertőzése
- a lencse természetes előregedése
- anyagcsere-betegségek
- más szemelváltozás miatt kialakuló lencsehomály (szövődményes)
- mechanikai sérülés
- sugárzás
- retina leválás

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

31. Nevezze meg a vérzések fajtáit! **3 pont**

- artériás
- vénás
- kapilláris eredetű

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

32.* Határozza meg a seb fogalmát! Soroljon fel fajtái közül négyet /4/! **5 pont**

Fogalma:

A kültakaró folytonosságának megszakadása, illetve hiánya.

Fajtái:

- vágott
- szűrt
- harapott
- horzsolt
- zúzott
- lőtt
- roncsolt

(Fogalmára: 1 pont; fajtáira: 1-1 pont adható!)